

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2013. évi április hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A nagyobb kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt és társa ellen indított büntető ügyben a Debreceni Törvényszék 2012. év szeptember hó 26. napján kihirdetett 50.Bf.121/2011/12. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett II.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja a következők szerint.

II.r. vádlottat bűnösnek mondja ki közokirat-hamisítás büntetében (Btk.274.§ (1) bek. c)pont).

A vádlott büntetését halmazati büntetésként tekinti kiszabottnak.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban 3000 (háromezer) Ft, vádlott neve II.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Városi Bíróság 2010. december 14-én kihirdetett 44.B.420/2009/33. számú ítéletével I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett csalás büntetében {Btk. 318. § (1), (4) bekezdés a) pont}, vádlott neve II. rendű vádlottat pedig társtettesként elkövetett csalás büntetében {Btk. 318. § (1), (4) bekezdés a) pont} és közokirat-hamisítás büntetében {Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont}. Ezért az I. rendű vádlottat, mint többszörös visszaesőt 1 év 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A II. rendű vádlottat, mint különös visszaesőt 1 év 4 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A magánfél által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, továbbá rendelkezett az eljárás során keletkezett 138 800 forint bűnügyi költség megfizetéséről.

Az elsőfokú ítélet ellen I. rendű vádlott és védője felmentésért, illetőleg a büntetés enyhítéséért, II. rendű vádlott felmentésért fellebbezett. Az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A Debreceni Törvényszék 2012. szeptember 26. napján kihirdetett 50.Bf.121/2011/12. számú ítéletével az elsőfokú határozatot megváltoztatta. II. rendű vádlottat az ellene 1 rb. közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vád alól felmentette, és a halmazati büntetésre utalást mellőzte. I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 1 év 2 hónapra, II. rendű vádlott esetében pedig 1 évre enyhítette. Kötelezte a vádlottakat, hogy egyetemlegesen fizessenek meg magánfél részére 350 000 forintot, valamint rendelkezett a 21 000 forint le nem rótt eljárási illeték megfizetéséről is.

Rendelkezett az eljárás során keletkezett bűnügyi költségről, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú határozat ellen a kihirdetését követően II. rendű vádlott felmentésre irányulóan, a nyilvános ülésen jelen nem lévő ügyész a kézbesítést követően, határidőben, a másodfokú ítélet megváltoztatása, II. rendű vádlott bűnösségének további közokirat-hamisítás büntetében való megállapítása, valamint halmazati büntetesként súlyosabb büntetés kiszabása, a tényállás helyesbítése és a polgári jogi igény összezszerűségének megváltoztatása érdekében fellebbezett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.94/2013/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta a közokirat-hamisítás büntetében való bűnösség kimondása és a kiszabott büntetés súlyosítása vonatkozásában. Egyebekben az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A harmadfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen mind az ügyész, mind pedig a vádlott és védője a bejelentett fellebbezéseket fenntartották.

A Be. 386. § (1) bekezdésének értelmében harmadfokú eljárásnak helye van akkor, ha a másodfokú bíróság ügydöntő határozatának eltérő rendelkezése a büntető anyagi jog szabályát sérti. Ez a feltétel a másodfellebbezés joghatályosságának, és nem az érdemi elbírálás alaposságának a kérdése, illetve feltétele. A Be. 386. § (1) bekezdés c/ pontja alapján a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével az első fokon elítélt vádlottat felmentette vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette. Figyelemmel e feltétel bekövetkezésére, jelen eljárásban a vádlott és a védő fellebbezése joghatályosnak tekinthető. A Be. 387. § (2) bekezdése a felülbírálat terjedelme körében rögzíti, hogy ha a másodfokú bíróság ítélete több bűncselekménnyről rendelkezett, a fellebbezés folytán a harmadfokú bíróság az ítélet minden rendelkezését felülbírálja, kivéve a másodfokú bíróság által az elsőfokú bíróság ítéletének felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezését helybenhagyó részét.

A Debreceni Ítéltábla az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezéseket nem, az ügyészi fellebbezést részben megalapozottnak találta.

A harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdésének megfelelően felülbírált a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az első- és másodfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta a másodfokú ítélet megalapozottságát is.

A harmadfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az első- és másodfokú eljárást a bíróságok a perrendi szabályok megtartásával folytatták le. Egyik bíróság sem vétett feltétlen, vagy olyan relatív hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az ügyben eljáró bíróságok a tényállást a II. rendű vádlottnak a bűncselekményeket tagadó vallomásával szemben Makra Péter, Madarász Péter és a vallomásukat alátámasztó egyéb bizonyítékokra alapították.

Megállapította az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített és a másodfokú bíróság által tett kiegészítésekkel ítéletének alapjául is elfogadott tényállás megalapozott, és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt fogyatékoságoktól.

Az eljárásban feltárt és a tényállás megállapításának alapjául elfogadott bizonyítékok értékeléséről a bíróságok részletesen számot adtak, mérlegelésük logikai hibában nem szenved, ezért a Debreceni Ítéltábla az első és másodfokú bíróság ítéletét az abban rögzített, a harmadfokú bíróság által pontosított tényállás alapján bírálta felül.

Az eljáró bíróságok okszerűen vontak következtetést a II. r. vádlott bűnösségére, a terhére rótt vagyon elleni bűncselekmény jogi minősítése is helyes.

Alaposnak találta azonban az ítéltábla az ügyészség fellebbezését a közokirat-hamisítás büntette miatt emelt vád alóli másodfokú felmentéssel szemben.

Amint arra az ügyészség helytállóan rámutatott, II. rendű vádlott tudatának át kellett fognia azt, hogy a gépjármű értékesítését követően a vevő a közlekedési igazgatási eljárás keretében a hamis aláírással ellátott adásvételi szerződést az illetékes polgármesteri hivatalhoz be fogja nyújtani, és ennek eredményeként a tulajdonváltásra vonatkozó adatok és tények bekerülnek a gépjármű nyilvántartásba. Így legalábbis eshetőleges szándéka megállapítható arra nézve, hogy a hamis adásvételi szerződés alapján tulajdonjoga megszűnésének és tulajdonjoga keletkezésének ténye és időpontja valótlan adatokat tartalmazva kerüljön a közhitelű nyilvántartásba.

Az állandó és irányadó bírói gyakorlat ezt a cselekményt a csalással halmazatban intellektuális közokirat-hamisításnak is minősíti. Ezt támasztja alá a BH 1998.321. és BH2007.183. számú eseti döntés is.

A Kúria 5/2000. számú büntető jogegységi határozata pedig arra mutat rá, hogy sajátos közvetett tettesség valósul meg, ha az okirat benyújtója (felhasználó) úgy tudja, hogy a

szerződésen valódi eladó van feltüntetve és ő is írta alá a szerződést, de ez ténylegesen nem így van. Ilyenkor közvetett tettes az, aki a hamis szerződést benyújtás céljából átadta másnak, ő pedig nem tudva annak hamis voltáról benyújtja. A tényleges benyújtó - tévedése miatt - nem tartozik büntetőjogi felelősséggel, az a benyújtás kezdeményezőjét terheli.

Mindezek alapján II. rendű vádlott közvetett tettesként megvalósította a Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és a szerint minősülő közokirat-hamisítás bűntettét, és az ítélet tábla e cselekményben is megállapította bűnösségét. Az ítélet rendelkező részében azonban a közvetett tettességre nem kellett utalni, ugyanis helytállóan alkalmazták az első- és másodfokon eljáró bíróságok a Btk. 2. §-át, és okszerűen helyezkedtek arra az álláspontra, hogy az elkövetéskori büntető törvény alkalmazandó. A 2009. évi LXXX. törvény iktatta be a Btk. 20. §-ába önálló elkövetői alakzatként a közvetett tettességet 2009. augusztus 9-i hatállyal, így az elkövetéskori törvény alkalmazása során ezt a törvényi rendelkezést figyelembe venni nyilvánvalóan nem lehet.

Az első- és másodfokon eljáró bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi enyhítő és súlyosító körülményeket maradéktalanul feltárta és azokat alapvetően helyesen értékelte.

Egyetértett az ítélet tábla azzal, hogy a II. rendű vádlottal szemben másodfokon alkalmazott szabadságvesztés büntetés nem teljesen felel meg a büntetés kiszabási céloknak és elveknek, azonban a jogorvoslati eljárásban nincs helye a büntetés kisebb korrekciójának, é az ítélet a belső arányosság követelményének teljes mértékben eleget tesz. Tekintettel arra, hogy az I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítására nincs mód, e tekintetben a II. rendű vádlottal szemben alkalmazott joghátrányt is helyben hagyta. A büntetés enyhítésére ennek következtében nem látott indokot.

Osztotta az ítélet tábla a törvényszéknek a kár összege meghatározásával, a polgári jogi igény megítélésével és a bűnügyi költséggel kapcsolatos indokolását.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítélet tábla a Miskolci Törvényszék ítéletét a szükséges részben, a Be. 398. § (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg helyes rendelkezéseit a Be. 397. §-ára utalással helyben hagyta.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 385. §-ára utalással a Be. 381. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Debrecen, 2013. április 17.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnök

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács tagja, előadó bíró

Dr. Háger Tamás sk.
bíró

Záradék:

A Debreceni Törvényszék 50.Bf.121/2011/12. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla ítéletével 2013. április 17. napján a fellebbezéssel érintett II. rendű vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2013. április 17.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő